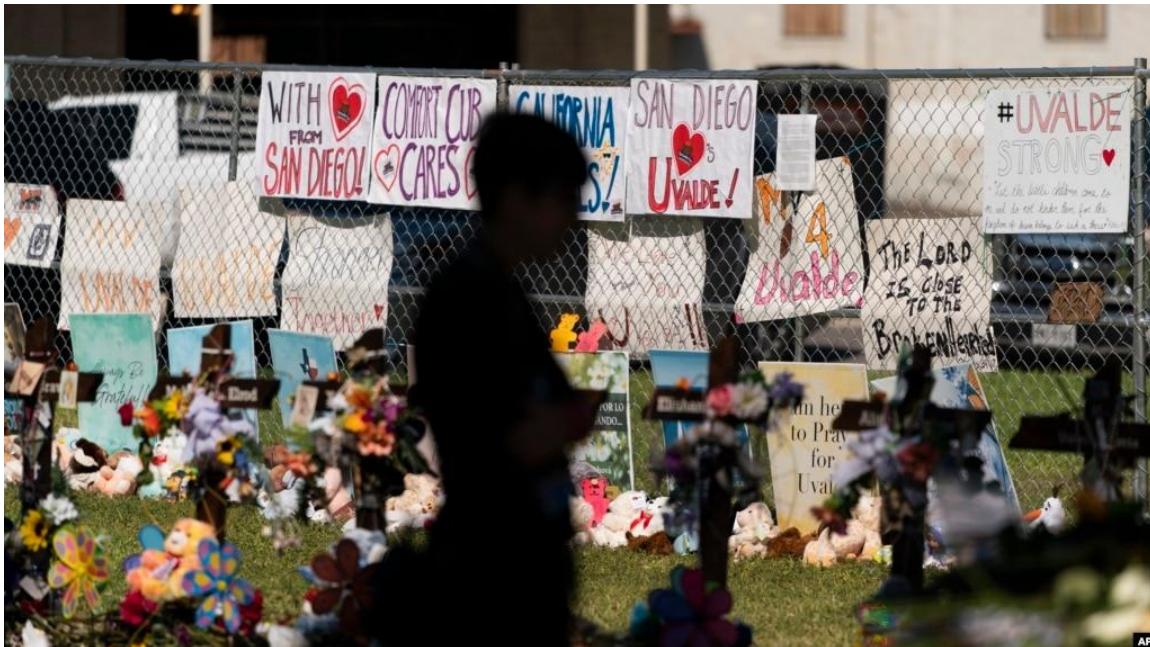

Tại sao nhiều người Mỹ chết vì súng?

VOA, 06/06/2022

Ngô Nhân Dụng

Đặt hoa tưởng niệm nạn nhân vụ xả súng ở Uvalde, Texas, 3 tháng Sáu.

Tại sao ở nước Mỹ người lại giết người nhiều hơn tất cả các nước giàu mạnh khác? Có lý do nào đặc biệt không? Một phóng viên đặt câu hỏi này với nghị sĩ Ted Cruz, đã bị ông mắng đuổi đi, không thèm trả lời.

Các vị thầy thuốc chuyên trị các chứng bệnh đau đớn, nhất là bệnh đau lưng, từ nay sẽ phải tự vệ. Phải yêu cầu bệnh nhân ký giấy cam kết “Tôi sẽ không bắn bác sĩ nếu không lành bệnh ngay như tôi muốn!”

Ngày Thứ Tư 1 tháng Sáu vừa rồi, Michael Louis đến Bệnh viện St. Francis ở Tulsa, Oklahoma, bắn chết bác sĩ Preston Phillips. Lý do: Vì ông thầy mổ cái lưng trị bệnh cho anh, mà sau hai tuần vẫn chưa hết đau.

Michael Louis, 45 tuổi, được mổ ngày 19 tháng Năm, ra khỏi nhà thương ngày 24. Ngày 31, anh vào bệnh viện một lần nữa. Vẫn thấy đau, anh điện thoại đến nhà thương than phiền. Hôm sau anh gọi cho cả Bác sĩ Phillips. Không biết họ nói với nhau những gì mà lúc 2 giờ chiều, Louis đi ra tiệm súng mua một khẩu AR-15. Anh đến bệnh viện, viết giấy để lại nói rằng anh sẽ bắn ông bác sĩ.

Bác sĩ Phillips đang nói điện thoại thì nghe tiếng súng, lúc 4 giờ 52 phút. Ông bảo người bên kia dây gọi 911 báo động. Cảnh sát đến bệnh viện trong vòng 3 phút, nhưng

không kịp. Michael Louis đã giết người rồi tự sát bằng khẩu súng máy AR-15. Anh mang theo một khẩu Smith & Wesson bán tự động mua từ một tiệm cầm đồ, ba ngày trước, nhưng không cần dùng.

Một người bị đau lưng dai dẳng, kinh niên, có thể phát khùng, muốn chết cho hết khổ. Nhưng tại sao lại giết vị bác sĩ đã chữa trị cho mình? Còn giết luôn cả hai người ngoại cuộc, một nhân viên bàn giấy và một ông chồng đến thăm vợ nằm bệnh?

Những người thích súng vẫn bào chữa rằng súng không giết người, chỉ có người giết người. Nhưng nếu không săn có khẩu súng thì người khùng có thể đánh, đấm, lùi một nhát dao, không giết người và tự tử một cách dễ dàng như vậy. Súng AR-15 cũng được dùng trong vụ tàn sát ở [Buffalo, New York](#) và trong một lớp tiểu học tại [Uvalde, Texas](#).

Tulsa là vụ giết người tập thể thứ 233 ở nước Mỹ trong nửa đầu năm nay, theo NPR. Bản tin này cũng cho biết trong năm 2020 có 45,222 người chết vì súng, trong đó 4,357, gần một phần mười là trẻ em, dựa trên thống kê của CDC, Centers for Disease Control and Prevention. Trong cuối tuần Lễ Chiến Sĩ Trận Vong vừa rồi, từ 5 giờ chiều Thứ Sáu tới 5 giờ chiều Thứ Ba, đã có 156 người chết và 412 bị thương vì súng.

Trong năm 2019 cứ 100,000 người ở Mỹ có 4 người chết vì súng (số thống kê chính xác là 3.96 người); tỷ số cao gấp 100 lần Anh quốc (0.04 người). Dân nước Anh vẫn chết vì súng nhiều hơn dân Singapore (0.01 người), Nhật Bản (0.02) Nam Hàn và Trung Quốc (0.02). Nhiều nước nghèo cũng ít người chết vì súng, như Tajikistan (0.18) và Gambia (0.22). Các con số này dựa theo kho thống kê khổng lồ của [Institute for Health Metrics and Evaluation](#), Đại học Washington.

Trong nước Mỹ, số người chết vì súng nhiều nhất là ở thủ đô Washington D.C., mỗi 100 ngàn dân có 18.5 người bị bắn chết; gấp đôi tiểu bang Louisiana: 9.34 trên 100,000 người.

Tại sao ở nước Mỹ người lại giết người nhiều hơn tất cả các nước giàu mạnh khác? Có lý do nào đặc biệt không? Một phóng viên đặt câu hỏi này với nghị sĩ Ted Cruz, đã bị ông mắng đuổi đi, không thèm trả lời.

Dân biểu Billy Long, Tiểu bang Missouri đưa ra một lý thuyết đặc biệt: Bắn giết nhiều không phải vì nhiều súng quá mà vì các vụ phá thai!

Đang vận động tranh cử chức nghị sĩ Thượng viện, ông Billy Long kể rằng: “Khi tôi lớn lên ở Springfield, mỗi năm chỉ có một hai vụ giết người. Nay giờ, ở Springfield, Missouri, mỗi tuần có hai, ba, bốn án mạng.” Ông tìm hiểu cái gì đã thay đổi trong xã hội, và ông tìm thấy, đó là nạn phá thai. “Khi người ta thấy giết những đứa trẻ con trong bụng mẹ thì sự sống không còn có giá trị gì nữa.”

Ông Billy Long bắn một phát nhắm hai con chim; phong trào đòi giới hạn việc bán súng, và những người muốn tự do phá thai. Những người phá thai không tôn trọng giá trị cả những mạng sống đang thành hình! Do đó, đi bắn giết người là hậu quả tất nhiên!

Nhưng trong số các thủ phạm bắn chết người, không có các bà các cô đã phá thai. Hầu hết chỉ thấy đàn ông con trai. Cũng không thấy các bác sĩ hay nhân viên các bệnh viện làm việc phá thai cầm súng giết người.

Nước Mỹ bắt đầu phá thai tự do sau án lệnh Roe năm 1973. Năm năm trước đó, dân Anh Quốc đã được tự do phá thai. Nhưng ở nước Anh tỷ lệ người bị bắn chết chỉ bằng 1/100 nước Mỹ; và không thấy những vụ dùng AR-15 bắn chết người hàng loạt như ở Mỹ!

Các nhà chính trị khác có thể bắt chước Dân biểu Billy Long, đổ tội cho các đối tượng khác. Tại sao bây giờ nhiều vụ bắn chết người hơn trước? Vì di dân. Trong 30, 40 năm qua, số người sinh ở nước khác đã vào sống trong nước Mỹ đông quá! Thấy hai hiện tượng diễn ra song hành, gán ngay cho chúng một liên hệ nhân quả; đó là một phương pháp phản khoa học, giống như nói vì con cóc kêu nên trời mưa.

Dân biểu Mo Brooks, cũng đang muốn ứng cử nghị sĩ ở tiểu bang Alabama cũng suy nghĩ theo lối đó. Ông nói rằng các vụ bắn chết người gia tăng bây giờ là vì số các bà mẹ nuôi con một mình tăng lên, theo báo *Washington Post* ngày 3 tháng 6, 2022. Ông Brooks nói các đứa trẻ này lớn lên thường sống nhờ trợ cấp xã hội, học hành thua kém, hay ghiền ma túy và phạm tội. Tất cả các bà mẹ nuôi con một mình sau khi ly dị chồng, phải cảnh giác!

Dân biểu Mo Brooks nghĩ đến anh Salvador Ramos, 18 tuổi, đã bắn chết 19 học sinh và hai cô giáo ở Uvalde, Texas. Cha mẹ anh ly dị, anh sống với mẹ, rồi ở với ông bà. Nhưng rất nhiều thủ phạm không sống trong hoàn cảnh tương tự. Patrick Crusius, 21 tuổi đã bắn chết 23 người ở El Paso, Texas, năm 2019. Cha mẹ anh nói rằng gia đình họ sống “trong đùm bọc, yêu thương, họ dạy con phải nhân từ, bao dung, kính trọng mọi người, không được hận thù, kỳ thị, bạo động.”

Anh [Payton Gendron](#), mới giết 10 người da đen trong một siêu thị tại Buffalo, cũng sống với cha mẹ, trong một ngôi nhà ba tầng, có hồ bơi, thuộc khu ngoại Binghamton toàn người da trắng khá giả, bố mẹ làm kỹ sư cho tiểu bang New York. [Stephen Paddock](#), 64 tuổi, đã giết 60 người ở Las Vegas năm 2017 cũng lớn lên trong một gia đình toàn vẹn.

Các Dân biểu Billy Long và Mo Brooks giải thích tại sao nhiều người Mỹ chết vì súng; đã đưa ra các lý do không đúng sự thật. Tu chính án số 2 trong hiến pháp Mỹ bảo vệ quyền mang súng tự do cho người Mỹ. Khi bản hiến pháp được soạn thảo, nói đến súng thì người ta nghĩ đến những khẩu súng bắn từng phát một, bắn xong phải lắp đạn. Trước đây hơn 2 thế kỷ người Mỹ thường không có những khẩu AR-15 như bây giờ. Nhưng các nhà chính trị không muốn phân biệt. Vì áp lực của những nhà sản xuất và bán súng quá mạnh.

Ngày Thứ Sáu 3 tháng 6, Dân biểu Chris Jacobs, đại diện vùng Buffalo, New York, đã rút ra khỏi cuộc tranh cử sau khi bị chống đối mạnh, vì ông lên tiếng ủng hộ các dự luật hạn chế bán súng sau vụ tàn sát ở Buffalo. Hai năm trước, Jacobs được Hội Súng NRA ủng hộ

đã đắc cử lần đầu tiên. Năm nay, ông bị hội NRA chống, không hy vọng sẽ được đảng Cộng Hòa đưa ra tranh cử. Đây là bài học cho các chính trị gia khác.

Ở Texas, Alfred Garza, người cha của một em gái 10 tuổi bị bắn chết ở Trường Tiểu học Robb đã đệ đơn kiện công ty Daniel Defense, nhà sản xuất loại súng AR-15 dùng trong cuộc tàn sát 19 học sinh ở Uvalde, Texas. Ông Garza theo gương các phụ huynh học sinh bị giết ở trường Sandy Hook tại Connecticut năm 2012; họ kiện công ty làm súng Remington, và được bồi thường \$73 triệu đô la. Dù kết quả vụ kiện thế nào, bao nhiêu trẻ em cũng đã chết rồi. Và các nhà sản xuất và bán súng sẽ tiếp tục làm ăn kiếm lời.

Ngô Nhân Dụng

Ngô Nhân Dụng là bút hiệu của Đỗ Quý Toàn khi phụ trách mục Bình Luận trên Nhật báo Người Việt, từ năm 1995 khi ông về định cư tại Quận Orange, California, cho tới Tháng Hai năm 2020. Trước đó ông dạy môn Tài chánh học (Finance) ở các Đại học McGill và UQAM tại Montréal, Canada là nơi gia đình ông tới tị nạn từ năm 1975. Năm 1989, trước khi bức Tường Berlin sụp đổ, ông xuất bản cuốn Đổi Mới Kinh Tế dưới bút hiệu Vương Hữu Bột, kể kinh nghiệm thay đổi cơ cấu nền kinh tế cộng sản ở các nước từ Hungary, Trung Quốc, tới Nga và các nước Đông Âu. Cuốn sách xuất bản gần đây nhất, ký tên Ngô Nhân Dụng, là **Đứng Vững Ngàn Năm – Nhờ đâu nước Việt vẫn còn sau ngàn năm Bắc thuộc?**

Cuốn sách đầu tiên ký tên Đỗ Quý Toàn xuất bản ở California là **Yêu Con Dạy Con Nên Người Việt**, do nhà Văn Nghệ ấn hành, năm 1979. Ông cũng đã in nhiều tập thơ từ năm 1965 và tập tiểu luận **Tìm Thơ Trong Tiếng Nói** do Thanh Văn xuất bản năm 1992.

Trong blog này Ngô Nhân Dụng sẽ viết tiếp những bài Bình Luận về các vấn đề thời sự thuộc các lãnh vực chính trị, kinh tế, văn hóa, dưới mắt nhìn của một người Việt sống xa quê hương.

Đây là một blog cá nhân được đăng tải trên Đài VOA nhưng không nhất thiết tương đồng với quan điểm của đài và của chính phủ Hoa Kỳ.